

REDACTIA:

și

ADMINISTRATIA:
Batthyányi utca Nr. 2

Articoli și corespondențe pentru publicare se trimit redacțiunii.

Concurs, inserțiuni precum și taxele de abonament se trimit Administrației tipografiei diecezane.

BISERICA ȘI ȘCOALA

FOAIE BISERICASĂ-ȘCOLASTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

APARE ȘI ȘPĂTMĂNĂ: DUMINECA.

PRETUL
ABONAMENTULUI:

PENTRU

AUSTRO-UNGARIA:

Pe un an: 10 cor.

Pe $\frac{1}{2}$ an: 5 cor.

PENTRU ROMÂNIA ȘI

STRĂINATATE:

Pe un an 14 franci.

Pe $\frac{1}{2}$ an 7 franci.Telefon pentru oraș și
comitat Nr. 266.

Nr. 2825/1909.

Circular

către toate oficiile parohiale și către învățătorii gr. or. români din comitatul Aradului.

Asociațiunea meseriașilor și comercianților pentru îmbrăcăminte și Asociațiunea meseriașilor zidari din Arad (Aradi Ruhászati Iparosok és Kereskedők Szövetsége, -- Aradi Épitő Iparosok Szövetsége) au trimis tuturor preoților și învățătorilor nostri, circular, prin care îi provoacă să îndemne pe părinți a-și da băieții la industrie și pe cei, ce s-ar închinu, să-i înscrie în blanșetele trimise anume spre acest scop, cari blanșete apoi să le expedieze la adresa Asociațiunilor suspomenite.

Cunoscând marea însemnatate a meseriașilor și având în vedere faptul, că în considerarea înmulțirii populației, agricultura nu mai este suficientă pentru propășirea economică a poporului nostru, sprijinim cu toată căldura părțile prea laudabile a Asociațiunilor susamintite și prin aceasta invităm preoțimea și învățătorimea noastră, ca atât în cadrul predicilor din biserică, cât și la toate ocaziunile, să lumineze poporul nostru asupra însemnatății mari a meseriașilor, arătând, că azi un meseriaș, chiar un calfă de meseriaș, este în stare să câștige zilnic 3—5 coroane și, de după hârnicia sa, fiecare meseriaș poate să-și adune chiar avere, cătă vreme lucrarea pământului nu mai ofere același izvor bogat de căștig, ca mai nainte.

Preoții și învățătorii să erueze pe acei părinți, cari ar avea băieți potriviti pentru meseria și, cercetându-i în persoană, să-i îndemne, a-și prenotă băieții la meseria pe blanșetele trimise în acest scop tuturor preoților și învățătorilor nostri, cari blanșete apoi domnii preoți și învățători să le trimită la adresa Asociațiunilor de sub întrebare la Arad.

Arad, la 25 aprilie (8 mai) 1909.

Ioan I. Papp,
Episcop.

Programa
examenelor dela institutul ped.-teol. gr. or. rom. din Arad.

I. Cursul al IV-lea pedagogic.

Mercuri în 6|19 Maiu să sistează prelegerile în cursul al IV-lea pedagogic.

Mercuri în 13|26 Maiu orele 8—12 examen din religiune, pedagogie, constituție, aritmetică higienă.

3—6 d. a. cant, tipic, muzică.

Joi în 14|27 Maiu orele 8—12 limba română, maghiară, germană, fizică, economie.

Oarele 3 d. a. examene private în curs IV ped. și de gimnastică în curs IV. ped.

II. Examenul scripturistic de calificare învățătorescă.

Luni 25 Maiu (7 Iunie) orele 8—12 pedagogie; orele 3—7 d. a. limba română.

Mercuri 27 Maiu (9 Iunie) 8—12 l. maghiară; orele 3—7 d. a. limba germană.

Joi 28 Maiu (10 Iunie) 8—12 geometrie; 3—7 d. a. desenm.

Vineri 29 Maiu (11 Iunie) orele 8—9 a. m. caligrafie;

3 d. a. conferință.

III. Examenele de curs.

Sâmbătă 3 Maiu (5 Iunie) se sisteză prelegerile.

Luni 25 Maiu (7 Iunie) dela 8—12 a. m. cant, tipic, muzică în curs I. II. ped. și I. teologic.

Mercuri 27 Maiu (9 Iunie) 8—12 a. m. cant, tipic, muzică în curs III ped. și II teologic.

Joi 28 Maiu (10 Iunie) 8—12 cant și tipic în curs III teologic;

orele 4—6 d. a. gimnastică în curs I—III ped.

Vineri 29 Maiu (11 Iunie) conferință.

Sâmbătă 30 Maiu (12 Iunie) 8—12 a. m. curs I. teol. studiu biblic, teologia fundamentală, economie; orele 3—6 d. a. curs I ped. religiune, pedagogie, istorie, geografie, aritmetică.

Luni 1|14 Iunie 8—12 a. m. curs II teol. istoria bis., dogmatică, omiletică, română; orele 3—6 d. a. curs II ped. religiune pedagogie aritmetică, geometrie, istorie naturală, istorie.

Martii 2|15 Iunie 8—12 a. m. curs III teol. pastorală, exegeză, catihetică, constituție;

orele 3—6 p. m. curs III ped. religiune, pedagogie, istorie, geografie, aritmetică, geometrie.

Mercuri 3|16 Iunie 8—12 a. m. curs I ped. română, maghiară, germană, istorie naturală, economie; orele 3—6 p. m. curs I teol. istoria bis. română, pedagogie.

Joi 4|17 Iunie 8—12 curs II ped. română, maghiară, germană, geografie, economie;

orele 3—6 p. m. curs II teol. morală, exegeză, pedagogie, economie.

Vineri 5/18 Iunie curs III ped. 8—12 română, maghiară, germană, istorie naturală, fizică, economie; 3—6 d. a. cnrs III teol. drept canonice, liturgică, economie, higienă.

Sâmbătă 6/19 Iunie conferință profesorală.
Duminică 7/20 Iunie. Te-Deum și distribuirea testimonioilor.

IV. Examenele de evaluație învățătoarească.

Luni, Marți, Mercuri, Joi 8/21—11/24 Iunie examenele orale de evaluație învățătoarească.

V. Școala de aplicație.

Vineri 12/25 Iunie examen în școala de aplicare.

VI. Examene private.

Sâmbătă 13/26 Iunie 8—12 a. m. examene private cu pedagogii.

Luni 15/28 Iunie 8 a. m. examene private cu teologii.

Mercuri 17/30 Iunie conferință finală.

Mese studențești.

Cine dintre cei »crescuți la școală« nu-și aduce aminte de traista cu merinde singura însuțitoare a săraciei și năcazurilor noastre la învățatură. Generații de-a rândul spun aceleași povești ale lipsei, aceleași greutăți de multe ori istovitoare pentru fragezimea și etatea copiilor.

În timpul când corpul omenesc e în cea mai bună dezvoltare, când ar trebui ca copiii să se nutrească mai bine pentru ca să poată presta încordările mari fizice și psihice cerute, când ar trebui să trăiască mai fără griji și să-și concentreze toată puterea pentru luminarea mintii, copiii noștri sunt siliți să-și cheltuiască o parte a energiei lor întru căștigarea mijloacelor de traiu, să simtă jugul și cătușile vieței reale, nimicindu-și o parte a visurilor și avânturilor copilărești, (pentru copii ceeace e experiență pentru bătrâni) restrângându-se într'un cerc în care creșterea, pentru viața socială stagnează, dacă nu se nimicește cu totul în sufletul lor iubirea și vioiciunea care ne-o dă creșterea în societate.

Sanarea acestui rău au încercat să-l îndepărteze înaintașii nostri. Pe lângă școli, mai cu seamă pe lângă acelea, cari erau cu totul în stăpânirea bisericiei noastre cum sunt institutele pedagogice și teologice și unele gimnaziu sau făcut *internate*, institute de creștere în cari elevii în mod gratuit sau pe lângă o contribuire modestă primeau întreagă întreținere, o bună conducere și o creștere religioasă. Pe lângă institutul ped.-teol. al diecezei noastre încă este un *alumneu* (internat) care dintre 67 de elevi căță îi are, dă la 37 de înși întreținere în mod gratuit, ear ceilalți pe lângă suma de 300 Cor. primesc toate cele necesare. Cât de mult să îmbunătățit prin aceasta traiul viitorilor luminători ai satelor!

Dar pentru elevii institutelor de învățământ, cari nu stau sub nemijlocita administrare a bisericiei noastre s'a făcut prea puțin până în timpul prezent. Ici coea dacă s'a ajutat câte un student mai bun fiind primit în vre-o familie sau primind un stipendiu mic. Înainte cu 15 ani s'a făcut primul început. La insistența prezidenției reuniuniei femeilor române din Sibiu D-na Maria Cosma, institutul de credit și economii »Albina« a votat 6000 cor. pentru înființarea și susținerea unei mese studențești în care 50 studenți români, dela toate școalele medii din Sibiu, să capete prânz gratuit. Sub conducerea și inspecținea membrilor reuniunii fem. rom. »masa studenților« a dat elevilor nu numai ajutor material ci și o creștere socială corespunzătoare firei noastre.

După acest prea bun început, cei din fruntea institutelor noastre de învățământ au cercat fondarea unor astfel de mese. În lipsa celor materiale au început colectări benevolă (pentru masa studenților dela gimnaziul comun din Brașov Brad, Blaj etc.) și din interesele fondurilor adunate să dă prânz mai multor studenți.

Noi, cari cunoaștem greutățile și binecuvântările acestor mese, am avea datorință să le sprinjim; eai, dacă nu putem să contribuim o anumită sumă să destinăm cel puțin pentru aceasta spesele cari am putea să le înconjurăm. Sună multe spese de acestea. Să destinăm pentru acest scop numai spesele ce le-am avea cu felicitările și încă vom avea o sumă destul de considerabilă. Fiecare să trimită celui mai apropiat alumneu sau masă a studenților »răscumpărarea felicitărilor«. Ar face un lucru bun și creștinesc, mai practic și mai placut.

»Pe binefăcătorii acestor mese — rugăciunea finală a unei mese studențești — pomenește-i Doamne întru împărația Ta!«

Protocol
despre ședințele Sinodului episcopal din diecesa gr.-or. română a Aradului, tinute în sesiunea ordinată a anului 1909.

Sedintă III.

Să ființă în 7/20 Aprilie 1909, la orele 10 a. m.

Președinte: P. S. Sa părintele Episcop diecezan Ioan I. Papp; notar: Ioan Georgia.

Nr. 18. Se cetește protocolul ședinței a II-a și se verifică.

Nr. 19. Prezidiul prezentă cererea deputatului dr. Ioan Suciu, pentru concediu pe durata întreagă a sesiunii:

după deputatul dr. Ioan Suciu încă nu este verificat, cererea se transpună la comisiunea permanentă de verificare.

Nr. 20. Pe bază aliniei ultime a §-ului 14 din Regulamentul afacerilor interne ale sinodului eparhial, la propunerea deputatului Vasile Mangra:

sinodul decide alegerea unei comisiuni speciale constătoare din 12 membrii, căreia i-se vor predă spre studiere și referare afacerile mai importante intrate la sinod.

Nr. 21. În comisiunea specială, instituită prin concluzul sinodal precedent, la propunerea deputatului Vasile Mangra:

se aleg deputații: Augustin Hamsea, Vasile Mangra, Roman R. Ciorogariu, dr. Traian Putici, dr. Nicolae Oncu, Nicolae Zigre, dr. Nestor Oprean, Emanuil Ungurean, Mihai Veliciu, dr. George Popa, Vasile Goldiș și Ioan Russu-Șirianu.

Nr. 22. Urmează la ordinea zilei *referada comisiunei verificătoare* prin raportorul său Dr. Iustin Marșieu.

La propunerea comisiunii:

1. Deputatul din cler Petru Serb din cercul Beliu, întregindu-se ulterior actele electorale cu credeționalul, se verifică.

2. Deputatul dr. Ioan Suciu din cercul Radna, adresexându-se ulterior la actele electorale și credeționalul, se verifică, totodată la cerere motivată i-se acordă concediu pe durata întreagă a sesiunii.

3. Deputații mireni dr. Iosif Gallu și dr. George Adam din cercul electoral Chisătău, fiind actele electorale în ordine, se verifică, enunțându-se luarea în considerare și a protocoalelor dificultate cu ocaziunea scrutinului.

Nr. 23. Urmează *referada comisiunei epitropeschi* prin raportorul dr. George Adam.

Se cetește *raportul general al Consistorului din Arad ca senat epitropesc* despre anul 1908, care raport la propunerea comisiunii:

în general și în special se ia la cunoștință afară de punctele, asupra căror s-au luat conchuză speciale, precum urmează.

Nr. 24. Referitor la provederea afacerilor înmulțite la senatul epitropesc al Consistorului din Arad:

Sinodul avizează Consistorul la executarea concluzului Nr. 16 din 1908, prin care s'a decis aplicarea unui al doilea referent epitropesc în mod provizor.

Nr. 25. Referitor la punctul IV din raportul consistorial, în chestiunea sumelor propuse spre stergere, sinodul decide:

Ștergerea sumelor, cerută de Consistorul din Arad, nu se încuviințează, ci Consistorul din Arad se îndrumă a încerca din nou încassarea pretențiunilor diecezane, propuse acum spre stergere, având la proxima sesiune să raporteze, cari pretențiuni sunt absolut neincassabile, arătând și cauzele, pentru care acelea sume-nu se pot

încassa și făcând materialicește și în cale disciplinară responsabile toate acele persoane atârnătoare de superioritatea bisericăscă, cari au contribuit prin între-lăsare sau în orice chip la perderea vreunei pretențiuni diecezane.

Cu privire la chestiunea deteriorărilor și amortizărilor Consistorul din Arad se avizează a studia această afacere și să prezinte în sesiunea proximă sinodală o propunere pozitivă pentru regularea definitivă a deteriorărilor sub titlul de deteriorare și amortizare a caselor și altor averi imobile, cari aparțin diecezei ori fondurilor diecezane, precum și pentru regularea chestiei de contare a investițiilor și altor reparaturi la edificiile diecezane.

Nr. 26. În legătură cu punctul VII din raportul consistorial referitor la supracenzurarea preliminarelor și socoșilor din parohii, la propunerea comisiunii:

Sinodul susține concluzul său Nr. 14 din 1908 și invită Consistorul a-l execută cu toată rigoarea ayând a raportă sinodului despre rezultatul măsurilor luate pentru strictă executare a acestui concluz.

Nr. 27. Se cetește *raportul Consistorului din Arad*, prin care substerne *socoșile tuturor fondurilor și fundațiunilor* administrate de acel Consistor în anul 1908, înfățișând următoarea stare:

I. Fondul general diecezan.

Starea cu finea anului 1907 . . cor. 94938·29
Venitele și intratele anului 1908 „ 107189·96

La olaltă . cor. 202128·25

Eșitele și spesele anului 1908 „ 132106·51
--

Starea la finea anului 1908 . . cor. 70021·74

Sinodul aprobă socoșata fondului general diecezan și îndrumă Consistorul din Arad a procede pe cale disciplinară acolo, unde se va constată neglijență la încassarea contribuirii de 4 fileri, aparținătoare acestui fond.

II. Fondul instruct al episcopiei arădane.

Starea cu finea anului 1907 . . cor. 13034·83
Intratele și venitele anului 1908 „ 654·53

La olaltă . cor. 13688·36

Eșitele și spesele anului 1908 „ 755·50

Starea la finea anului 1908 . . cor. 12933·86

III. Fondul seminarial.

Starea la finea anului 1907 . . cor. 262131·92
Intratele și venitele anului 1908 „ 8336·77

La olaltă . cor. 270468·69

Eșitele și spesele anului 1908 „ 10357·16

Starea la finea anului 1908 . . cor. 260111·53
--

IV. Fondul diecezan pentru promovarea culturii religioase.

Starea cu finea anului 1907 . . cor. 93125·94
Intratele și venitele anului 1908 „ 3168·43

La olaltă . cor. 96294·37

Eșitele și spesele anului 1908 „ 3139·26
--

Starea cu finea anului 1908 . . cor. 93155·11

V. Fundațiunea capelei din Arad-Gai.

Starea cu finea anului 1907 . . cor.	576·80
Intratele și venitele anului 1908 "	29·17
La olaltă . cor.	605·97
Eșitele și spesele anului 1908 . "	—
Starea cu finea anului 1908 . . cor.	605·97

VI. Fondul pentru biblioteca preparandială.

Starea cu finea anului 1907 . . cor.	1072·54
Intratele și venitele anului 1908 "	54·27
La olaltă . cor.	1126·81
Eșitele și spesele anului 1908 . "	—
Starea la finea anului 1908 . . cor.	1126·81

VII. Fondul sinodal-congresual.

Starea cu finea anului 1907 . . cor.	31328·13
Intratele și venitele anului 1908 "	1723·72
La olaltă . cor.	33051·85
Eșitele și spesele anului 1908 . "	466·11
Starea cu finea anului 1908 . . cor.	32585·71

VIII. Fundațiunea Patriciu Popescu.

Starea cu finea anului 1907 . . cor.	1524·10
Intratele și venitele anului 1908 "	77·15
La olaltă . cor.	1601·25
Eșitele și spesele anului 1908 . "	—
Starea cu finea anului 1908 . . cor.	1601·25

IX. Fundațiunea Iosif Popovici-Paffy.

Starea cu finea anului 1907 . . cor.	35452·91
Intratele și venitele anului 1908 "	1911·18
La olaltă . cor.	37364·09
Eșitele și spesele anului 1908 . "	2076·—
Starea cu finea anului 1908 . . cor.	35288·09

X. Fundațiunea contelui Andreiu Forray din Soborșin.

Starea cu finea anului 1907 . . cor.	2489·87
Intratele și venitele anului 1908 "	100·56
La olaltă . cor.	2590·43
Eșitele și spesele anului 1908 . "	94·96
Starea la finea anului 1908 . . cor.	2495·47

XI. Fundațiunea contele Coloman Almássy din Chitighaz.

Starea cu finea anului 1907 . . cor.	3439·89
Intratele și venitele anului 1908 "	138·82
La olaltă . cor.	3578·71
Eșitele și spesele anului 1908 . "	138·49
Starea cu finea anului 1908 . . cor.	3440·22

XII. Fundațiunea de stipendii Gavril Faur din Oradea-mare.

Starea cu finea anului 1907 . . cor.	16896·77
Intratele și venitele anului 1908 "	769·27
La olaltă . cor.	17666·04
Eșitele și spesele anului 1908 . "	187·70
Starea cu finea anului 1908 . . cor.	17478·34

XIII. Fondul diecezan de asigurare contra focului.

Starea cu finea anului 1907 . . cor.	161916·70
Intratele și venitele anului 1908 "	19757·33

                  La olaltă . cor. 181674·03

Eșitele și spesele anului 1908 . "	10259·07
------------------------------------	----------

Starea cu finea anului 1908 . . cor.	171414·96
--------------------------------------	-----------

XIV. Fondul diecezan pentru înființarea unui gimnaziu românesc în Arad.

Starea cu finea anului 1907 . . cor.	25846·18
Intratele și venitele anului 1908 "	1276·46

                  La olaltă . cor. 27122·64

Eșitele și spesele anului 1908 . "	127·60
------------------------------------	--------

Starea cu finea anului 1908 . . cor.	26995·04
--------------------------------------	----------

XV. Fundațiunea de stipendii Teodor Papp din Checheș.

Starea cu finea anului 1907 . . cor.	146594·58
Intratele și venitele anului 1908 "	16118·88

                  La olaltă . cor. 162713·46

Eșitele și spesele anului 1908 . "	14169·49
------------------------------------	----------

Starea cu finea anului 1908 . . cor.	148543·97
--------------------------------------	-----------

XVI. Fundațiunea de stipendii Ana Iorgovici Ebesfalvay.

Starea cu finea anului 1907 . . cor.	13783·62
Intratele și venitele anului 1908 "	1497·82

                  La olaltă . cor. 15281·44

Eșitele și spesele anului 1908 . "	1066·20
------------------------------------	---------

Starea cu finea anului 1908 . . cor.	14215·24
--------------------------------------	----------

XVII. Fundațiunea de stipendii Elena Ghiba-Birta.

Starea cu finea anului 1907 . . cor.	143030·78
--------------------------------------	-----------

Intratele și venitele anului 1908 "	7282·89
-------------------------------------	---------

                  La olaltă . cor. 150313·67

Eșitele și spesele anului 1908 . "	5092·70
------------------------------------	---------

Starea la finea anului 1908 . . cor.	145220·97
--------------------------------------	-----------

XVIII. Fondul de penziune al funcționarilor și profesorilor.

Starea cu finea anului 1907 . . cor.	120799·04
--------------------------------------	-----------

Intratele și venitele anului 1908 "	11152·41
-------------------------------------	----------

                  La olaltă . cor. 131951·45

Eșitele și spesele anului 1908 . "	7815·36
------------------------------------	---------

Starea la finea anului 1908 . . cor.	124136·09
--------------------------------------	-----------

Fiind timpul înaintat și anunțându-se ședința proximă pe azi la oarele 4 d. m., când va urma la ordinea zilei continuarea raportului comisiunii epitropești asupra socoșilor fonduri și fundațiunilor diecezane, ședința se ridică la orele 12¹/₂ d. a.

Acest protocol s'a cedit și verificat în ședința a III-a a sinodului eparhial.

*Ioan I. Papp m. p., Ioan Georgia m. p.,
episcop,
notar.*

Sedința IV.

S'a finut în 7/20 Aprilie 1909 la orele 4 d. a.

Președinte: P. S. Sa părintele Episcop diecezan *Ioan I. Papp*; notar: *Iosif Tărău*.

Nr. 28. Se cetește protocolul ședinței III. și se verifică.

Nr. 29. Espirând încredințarea iurisconsultilor aleși pe un period de trei ani în procesul, ce îl poartă biserică noastră pentru mănăstiri; se pune la ordinea zilei alegerea din nou alor 3 iurisconsulți pentru scopul susindicate.

Se aleg Dr. Nicolae Oncu, Emanuil Ungurianu și Nicolae Zigre.

Nr. 30. Urmează continuarea referadei comisiunei epitopești prin raportorul său Dr. George Adam asupra socoșilor fondurilor și fundațiunilor administrate la Consistorul din Arad și anume:

XIX. Fondul bisericesc-clerical.

Starea cu finea anului 1907 . . cor. 878935·32

Intratele și venitele anului 1908 „ 63960·46

La olaltă . cor. 942895·78

Eșitele și spesele anului 1908 „ 63954·42

Starea cu finea anului 1908 . . cor. 878941·36

Între venitele acestui fond la poziția tasului II aflând comisiunea, că venitul acestuia relativ e prea mic, la propunerea comisiunii:

Conzistorul este îndrumat să facă îngrijire pentru viitor, ca organele bisericești să fie cu băgare de samă la purtarea și administrarea corectă a sumelor intrate în folosul acestui tas.

XX. Fondul școlar preparandial și aucta școlară.

Starea cu finea anului 1907 . . cor. 97266·36

Intratele și venitele anului 1908 „ 7299·42

La olaltă . cor. 104556·78

Eșitele și spesele anului 1908 „ 12985·31

Starea la finea anului 1908 . . cor. 91571·47

XXI. Fundațiunea de stipendii „Balla”.

Starea cu finea anului 1907 . . cor. 32644·57

Intratele și venitele anului 1908 „ 1864·99

La olaltă . cor. 34509·56

Eșitele și spesele anului 1908 „ 166·80

Starea cu finea anului 1908 . . cor. 34342·76

XXII. Fondul diecezan pentru ajutorarea preoțimiei.

Starea cu finea anului 1907 . . cor. 1093751·05

Venitele și intratele anului 1908 „ 216900·13

La olaltă . cor. 1310651·18

Eșitele și spesele anului 1908 „ 204400·52

Starea cu finea anului 1908 . . cor. 1106250·66

Referitor la administrarea acestui fond la propunerea comisiunii Sinodul decide:

1. Să se introducă la administrația cassei consistoriale o evidență în regulă, din care să se învedereze, care preot cât a plătit și cu cât este în restanță din taxele prescrise pentru augmentarea acestui fond.

2. Consistorul pe viitor să fie oprit a subtrage venitele sesiunilor vacante și reduse dela meniușinelelor, sau dacă o face, silit de împrejurări, să ceară aprobarea ulterioară dela sinod. Cedarea venitului sesiunii parohiei vacante din Ianova în folosul comunei bisericesti deacolo pe timp de 6 ani, deoarece nu s'a cerut în acest scop aprobarea sinodului eparhial; nu se încuviințează.

XXIII. Depozite de cassă.

Starea cu finea anului 1907 . . cor. 311318·21

Intratele anului 1908 . . . „ 133710·37

La olaltă . cor. 445028·58

Eșitele anului 1908 . . . „ 17254·19

Starea cu finea anului 1908 . . cor. 427774·39

XXIV. Fondul pentru promovarea despărțirii ierarhice în comunele mixte.

Starea cu finea anului 1907 . . cor. 22684·84

Intratele și venitele anului 1907 „ 42—

La olaltă . cor. 22726·84

Eșitele și spesele anului 1908 „ 1206·50

Starea cu finea anului 1908 . . cor. 21520·34

XXV. Pretenziuni dubioase și sub proces, comune cu dieceza Caransebeșului.

Starea cu finea anului 1907 . . cor. 10272·64

Intratele și venitele anului 1908 „ ——

La olaltă . cor. 10272·64

Eșitele și spesele anului 1908 „ ——

Starea cu finea anului 1908 . . cor. 10272·64

XXVI. Intregirea dela stat a dotațiunii preoților și capelanilor.

Intregirea dotațiunii preoților și a capelanilor s'a primit regulat dela stat și s'a distribuit pe ambele semestre din anul 1908.

Socoșile înaintate Înaltului Guvern sunt aprobate.

XXVII. Fundațiunea Mitra Ungurean pe seama școalei din Timișoara-Fabric.

Starea cu finea anului 1907 . . cor. 7040·20

Intratele și venitele anului 1908 „ 361·20

La olaltă . cor. 7401·40

Eșitele și spesele anului 1908 „ 194·47

Starea cu finea anului 1908 . . cor. 7206·93

XXVIII. Fundațiunea Ștefan Antonescu din Siria.

Această fundațiune nici până de prezent nu este inactivată, pentru că nefiind terminată la forurile judecătoreschi procedura ereditară cu privire la lăsământul fundatorului, averea fundațională încă nu s'a predat în administrarea și posesiunea diecezei.

XXIX. Fundațiunea de stipendii a Episcopului Iosif Goldiș.

Starea cu finea anului 1907 . . cor.	29946·55
Intratele și venitele anului 1908 „	2935·80
La olaltă . cor.	32882·35
Eșitele și spesele anului 1908 . „	3128·27
Starea la finea anului 1908 . . cor.	29754·08

De oarece din venitele anuale ale fundațiunii nu se acoperă nici interesele după împrumuturile ridicate pentru aranjarea sarcinilor lăsământale, până aci nu s'a putut distribui stipendii din fundațiunea aceasta.

XXX. Fundațiunea episcopului Ioan Mețianu pentru ajutorarea bisericilor sărace.

Starea cu finea anului 1907 . . cor.	121991·48
Intratele și venitele anului 1908 „	145524·24
La olaltă . cor.	267515·72
Eșitele și spesele anului 1908 . „	130873·09
Starea la finea anului 1908 . . cor.	136642·63

La tipografia diecezană:

Intratele și venitele anului 1908 cor.	142640·57
Eșitele și spesele anului 1908 . „	131083·63
Venitul curat la finea anului 1908 cor.	11556·94

XXXI. Fundațiunea lui Teodor Feier din Bonțești.	
Starea cu finea anului 1907 . . cor.	
Intratele și venitele anului 1908 „	27314·05
La olaltă . cor.	27314·05
Eșitele și spesele anului 1908 . „	335—
Starea la finea anului 1908 . . cor.	26979·05

Această fundațiune s'a primit numai în anul 1908 în administrarea consistorului.

XXXII. Depozitul fundațiunii lui Dimitrie F. Negrean din Beiuș.

Starea la finea anului 1907 . . cor.	
Intratele și venitele anului 1908 „	48134·06
La olaltă . cor.	48134·06
Eșitele și spesele anului 1908 . „	375—
Starea cu finea anului 1908 . . cor.	47759·06

Sinodul luând la cunoștință starea fondurilor și fundațiunilor administrate de Consistorul din Arad, aproba socoile prezentate și dă Consistorului absolutor pentru anul de gestiune 1908.

Nr. 31. Rapoartele consistorului din Arad despre aceea, că *socoile fundațiunii Zsiga din Oradea-mare pe anul școlar 1907/8 și ale sfintei mănăstiri Hodoș-Bodrog pe anul 1908*, nu le-a putut cenzură din motivul, că au intrat prea târziu, la propunerea comisiunii:

se iau la cunoștință și se avizează Consistorul să cenzureze acelea socoți ulterior, având a raportă la proxima sesiune a Sinodului eparhial.

Nr. 32. Raportul Consistorului din Arad despre *administrarea domeniului diecezan din Cermeiu*, prin care se arată că:

Prețul de cumpărare a fost . . . . cor.	300207·85
Toate spesele și eșitele până la finea anului 1908 a fost . . . . „	31054·32
La olaltă . cor.	331262·17
Toate venitele și încassările până la finea anului 1908 au fost . . . . „	21327·38
Rămâne suma investită la finea anului 1908 . . . . . cor.	309934·79

Rentabilitatea acestui domeniu se prezintă pe restimpul dela 1 Octombrie 1907 până la 31 Decembrie 1908, adică pe 5 pătrări de an, precum urmează:

Venitul brut . . . . . cor.	21327·38
Spesele de administrare . . . . „	1501·89

Venitul curat . cor. 19825·49
Raportul se ia la cunoștință.

Nr. 33. Raportul consistorului din Arad despre *administrarea domeniului diecezan din Sân-Petru-Sârbesc*, prin care se arată că:

Prețul de cumpărare a fost . . . . cor.	1215245·72
Toate spesele și ieșitele până la finea anului 1908 . . . . „	244009·51

La olaltă . cor.	1459255·23
Toate venitele și intratele până la finea anului 1908 . . . . „	97637·35

Raportul se ia la cunoștință.	
Nr. 34. Raportul consistorului din Arad despre starea fondului pentru episcopia înființândă în Timișoara, prin care se arată că:	

Intratele și venitele în anii 1906, 1907 și 1908 . . . . . „	4·74
Starea cu finea anului 1908 . . cor.	10229·74

se ia la cunoștință cu observarea, că afară de suma arătată mai sus se administrează la cassa Consistorului din Arad și *fundațiunea lui Paul și Anastasia Tempea din Toracul-mare* de 26000 coroane, valoare nominală în diferite acții, creată tot pentru înființarea episcopiei gr.-or. române din Timișoara. Valoarea de curs a acestor acții este aproape 40000 cor. Fundațiunea nu sporește însă până la anul 1921, pentru că până la acel an, în sensul literelor fundaționale, venitul este cedat prin testator la rudenie.

Nr. 35. Cererea delegațiunii congresuale pentru despărțirea ierarhică pentru de a i se votă suma de 2000 cor. în spesele procesului pentru mănăstiri, la propunerea comisiunii:

se încuviințează și delegațiunii congresuale pentru despărțirea ierarhică i-se votează ca anticipație suma de 2000 cor. în spesele procesului pentru mănăstiri.

Nr. 36. Rugarea comitetului parohial din Nădlac pentru modificarea instrucțiunii consistoriale Nr. 8591 din 12/25 Decembrie 1901 referitoare la administrarea afacerilor epifopești în parohii, la propunerea comisiunii:

se transpune Consistorului din Arad cu invitarea să o studieze și la sesiunea proximă să facă sindicului raport asupra acestei cestiuni.

Nr. 37. Consistorul din Arad cere deslușiri asupra modului, cum are să execute concluzul sinodal Nr. 17 din 1908, referitor la cărțile de cont și libelele de depuneri.

Comisiunea ține, că concluzul de sub întrebare este destul de clar și propune a se țineă acel concluz și mai departe în vigoare, iar Consistorul să-l execute întocmai.

La contrapropunerea deputatului Vasilie Goldiș :

Concluzul sinodal Nr. 17 din 1908 se scoate din vigoare.

Fiind timpul înaintat și anunțându-se ședința proximă pe ziua de 8/21 Aprilie 1909, la oarele 10 a. m., când la ordinea zilei va urmă continua referadei comisiunii epitropești și eventual rapoartele altor comisiuni, ședința se ridică la oarele 7 seara.

Acest protocol s'a cetit și verificat în ședința a V-a dela 8/21 Aprilie 1909.

*Iosif Tărău m. p.
Episcop-președinte.*

*Iosif Tărău m. p.,
notar sinodal.*

Sedința reuniunii invățătorilor ort. rom. a tractului B.-Comloș.

În 31 Martie (13 Aprilie) a. c. s'a ținut adunarea generală a invățătorilor ort. români din tractul B.-Comloș, în fruntașa comună Sarafola, nu demult anexată metropoliei noastre.

E o măngăere și mandrie-culturală-națională, când acești pioneri ai neamului își depun debutul pe altarul școală confesională, dovedind forțe și activitate necontestabilă, sunt la înălțimea chemării lor.

Dovadă, că invățătorii știu să-si prețuească poziția lor este imprejurarea, că reunuiunile lor sunt ceritate cu cea mai mare punctualitate. Din 42 membrii au lipsit 8 din cari deja 5 și-au scuzat absența.

În 31 Martie (13 Aprilie) cu trenul de 9 ore, sosesc invățătorii dinspre Valea lui la gara din Sarafola. Aici, o surprindere din cele mai mișcătoare. Bravii Sarafoleni în cordon de „soldați”, mai încoalea altul de coriști în costume de călușeri, în frunte cu bravul invățător Simeon Andron Galbinescu, primesc invățătorii cu cântări și cu salve. Apoi invățătorul Simeon A. Galbinescu fala Sarafolenilor, prin un discurs remarcabil, binevenitează pe dragii săi colegi, iar On. Domn Terențiu Oprean paroh în Cenadul-Sârbesc, ca esmis pentru conferința „metodologică” — în locul M. On. protoprezbiter, carele regretăm se astă bolnav — în termeni aleși multămește D-lui invățător, coriștilor și vrednicului popor, pentru imposanta primire. „Soldații” tărani cu pușca la umăr și coriștii să-nșiră în banderă la mars, iar invățătorii așezându-se în trăsurile anume pregătite, plecară cu toții spre Sarafola. După ce convoiul triumfal trecuse prin comuna sârbescă, un arc plin de cununi așezat cruce'ndrum anunță sosirea invățătorilor între dragii Sarafoleni.

Două tracuri vestesc sosirea și intrarea în comună, iar când am ajuns la școală „soldații” fac întimpinarea cu salve din 40 de puști. La școală apoi M. On. paroh I. Stana, întimpină invățătorii, accentuând meritul invățătorilor față de școală, biserică, națiune și patrie; precum și insuflarea poporului din Sarafola documentată prin prezența alor 2—3000 tărani. D-l paroh T. Oprean de nou multămește tuturora, pentru măreția și înălțatoarea primire.

Dela școală toți invățătorii merg la Sf. biserică, spre a asista la rugăciunea chemării Duhului Sfant, pontificând On. Domn T. Oprean, iar răspunsurile le-a dat în cor invățătorii.

Venind de nou la școală, vicepreședintele reuniunii Petru Baran, prin o frumoasă vorbire, salută invățătorii, apoi să cetește lista membrilor și după ce să constată că membrii prezenți sunt în majoritate desevarsită, declară ședință de deschisă. Vorbirea distinsului vicepreședinte s'a primit cu vii aplauze.

Prezidiul notifică adunării generale, cum că la adunarea gen. de astăzi suntem onorați cu prezența On. Domn paroh și asesor consistorial Terențiu Oprean a d-lui notar din loc Török a d-lui paroh local I. Stana. Totodată să cetește actul On. Domn inspector regesc, prin care regretă că nu poate fi în mijlocul nostru.

Să dă cetire apoi rap. biroului, cassarului și bibliotecarului, cari să transpun comisiunei cenzurătoare, compusă din membri: I. Popa, Blagoe și Dră Bogdan.

Urmează predarea prelegerilor practice din limba maghiară, de către invățătorii: Valeriu Sepi pentru cl. I. Damian Tărhai pentru cl. II. Titus Papp pentru cl. III—IV-a și Ioachim Muntean pentru cl. V—VI-a.

Acstea prelegeri au reușit pe deplin, dând dovadă de conștiințozitatea bravilor nostri invățători. Iuliu Magdu și Valeriu Sepi au mai preles despre dezvoltarea sunetului „i” și „e” cu o dibacie vrednică de toată laudă.

După finirea prelegerilor practice, vicepreședintele reuniunii Petru Baran suspendează ședința pe 15 minute. După pauză urmează critica asupra prelegerilor de model și să votează prelegătorilor multămită protocolară, pentru zelul și bunavoință arătată.

Să dă cetire apelului prezidiului reuniunii districtuale în cauza înșinândului convict, iar adunarea generală decide, că suma de 200 cor. pentru convict să o solvească membrii despărțământului, având a solvi fiecare anual 5 cor. iar membrul Atanasiu Lipovan este rugat, ca să formeze un cor model din invățători și cu ocazia adunărilor, să aranjeze concerte și sumele incurse, să se solvească la convict.

În cauza diurnelor pentru participarea la adunările invățătoresi, să însarcinează comitetul, a face pașii de lipsă la Ven. Consistoriu, pentru de a decide în cauză; iară pentru procurarea opurilor pe sama bibliotecei, să însarcinează biroul.

Fiind gata comisiunea cenzurătoare, prezintă raportul adunării generale, care-l ia la cunoștință, expunând multămită biroului.

Fiind timpul înaintat ședința se ridică la 13 oră. După ridicarea ședinței, toți invățătorii, dimpreună cu inteligența din loc, s'au adunat la masa comună, unde s'au ridicat mai multe toaste și anume: pentru Înalț Preasfințitul Domn Episcop, pentru Prea Onor. Domn protoprezb. P. Miulescu ca președintele reuniunii, pentru poporul din Sarafola, multămindu-i pentru dragostea arătată față de invățători, îndeosebi sau accentuat meritul fără păreche al d-lui inv. Simeon

Andron Galbinescu; apoi s'a mai toastat pentru On. domn T. Oprean și a.

Sub tot decursul prânzului „soldații“ — tărani desfău în curte, făcând exerciții militare. În toiu măncării învățătorimea, sau cum să zic, toată ceata dascălească, a fost surprinsă de salvele puternice ale dragilor „soldați“ tărani și după bubuitul salvelor, un puternic „să, trăiască“ anunță, că în mijlocul dascăller se află Ven. Domn Dr. Nestor Oprean advocat, deputat sinodal și asesor consistorial. Ven. Domn Dr. N. Oprean pe lângă toată ocupatiunea, făcă ce facă și veni între dascălli săi iubiți. Ii mulțumim din inimă și-i dorim ca mulți, mulți ani să ne vedem împreună! N'a lipsit nici poveștele binevoitoare ale D.-Sale îndemnând la pace și bune moravuri.

Sedinta II-a.

Redeschizându-să ședința la 3 ore prezidiul roagă membrii prezenți la alegerea biroului pe restul de 2 ani, de oarece întreg biroul își dase abzicerea.

Adunarea generală nu primește abzicerea și roagă biroul a primi și pe mai departe conducerea.

Adunarea generală hotărăște, că proxima adunare se va ținea în comuna Checia.

Ne mai fiind alte obiecte la ordinea zilei vicepreședintele Petru Baran mulțumește On. paroh local, notarului, d-lor învățători și în termeni foarte mișcători, mulțumește vrednicului popor din Sarafola, pentru prea ospitala primire. Vorbirea de mulțumită a D-lui vicepreședinte e subliniată de freneticile aplauze.

Cu acestea apoi ședința adunării generale se ridică.

On. Domn paroh și asesor consistorial Terentie Oprean, prin o vorbire acomodată declară ședința de deschisă. Notifică membrilor prezenți, intenționarea binevoitoare a Venerabilului Consistoriu, prin ord. conferinței metodologice și accentuiază și aceia, că Prea On. Domn protoprezbiter neputând lăua parte la conferință, lă însărcinat pe D.-Sa. Vicepreședintele despușmântului D-l Petru Baran, dă cetire actului P. On. Domn protoprezbiter, prin care fostul comisar Dimitrie Boariu notifică, că nu poate lăua parte la conferință metodologică, deoarece D.-Sa fiind conducător de cor, nu poate veni la treia zi de Paști, dar nici Mercuri după Paști.

Membrii prezenți își exprimă regretul, cum că comisarul nu a venit pentru a arăta scăderile ce a observat la examene, căci numai astfel s-ar putea face o concluziune logică, cu privire la demersul învățământului.

Membrii Ioan Popa propune, ca Ven. Consistor să fie rugat, ca pe viitor să nu să mai denumească comisari din alte tracte pentru examene, ci fiecare Domn protoprezbiter să-și iee pe un învățător din tractul său ca comisar, carele apoi să vină cu un raport despre scăderile și înaintările constataate în fiecare școală cu ocaziunea examenelor și să-l așternă conferinței metodologice.

Cu acestea să încheie ambele conferințe, votându-se mulțumită atât On. Domn Terentiu Oprean, cât și D-lui vicepreședinte Petru Baran, pentru înțeleapta și binevoitoarea conducere.

Unul din cei de față.

Aviz!

**Librăria diecezană din Arad,
str. Deák Ferenc Nr. 33** este aprovi-

zionată cu Globul pământului și mașine de comput, conform ordinului ministerial mai nou, deasemenea cu hartele și recvizitele prescrise în legea din anul 1907.

Propise (corecte) de examen, dictando și caligrafie, sută la 1:20 cor. plus 30 fil. porto postal.

CRONICA.

Greșală de tipar în contabilitate. În articolul „*Tipografia noastră*“ din numărul trecut, la sfârșitul alineatului al treilea a apărut următoarele: »a predat-o — anume I. P. S. Sa Ioan Metianu tipografia — cu o avere de 89.559·40 coroane în bani gata iar restul în casa (12.000 Cor.) instalații tipografice și pretenziuni«, în loc de »a predat-o cu o avere de 89.559·40 Cor. anume 20.000 coroane în bani gata, iar restul în cassă (12.000 Cor.) instalații tipografice și pretenziuni«. Culegătorul a sporit, dar fundația curat cu 69.559·40 Coroane numără, Merci!

— Atragem atenționea la unele schimbări din programul examenelor cursului al IV-lea pedagogic și anume: în loc de Luni 11/24 Maiu și Marti 12/25 Maiu cum s'au publicat în N-rul trecut, examenele se vor ține în Mercuri 13/26 și Joi 14/27 Maiu.

Recunoștințe publice. Comitetul paroh. gr. or. rom. din Chisărău, aduce și pe aceasta cale cea mai profundă mulțumită și recunoștință Onoratei Administraționi a librăriei diecezane din Arad, pentru promptitudinea cu carea ne-a servit la comanda unei cărți „Evanghelia“ cu litere sărbătorești.

Aspectul esterior al acestei cărți, este un decor în biserică noastră lucrată în atelierul librăriei noastre diecezane, cu multă eleganță, gust și maiu, aşa că în proporția modestului preț de 120 cor., alte firme mici pe deosebit nu ne-ar fi putut satisface în toamnă.

În aprecierea acestui fapt real recomandăm și noi noua librărie diecezane de a fi căutată și sprijinită cu comanda de cărți On. public în multisările ei resorturi cu cari stă bogat la dispoziție. Chisărău 11 Maiu 1909. Cu distinsă stîmă: *Lucian Sepejian*, paroh.

În numele comunei bis. gr. or. din Mănăstur pprezbiteratul Belințului, îmi exprim și pe această cale mulțumita publică. Mult Onor. institut de credit și economii „Timișana“ din Timișoara pentru ajutorul de 50 cor. zic cincizeci coroane, ce au binevoit a ne da la școală noastră confesională pentru procurarea recvizitelor de învățământ. Mănăstur, la 24 Aprilie (7 Maiu) 1909. *George Iancoviciu*, paroh.

Concurse.

În urma dispozițiunilor Ven. Consistor de Nr. 1832/909 prin aceasta să scrie concurs din oficio pentru indeplinirea stațiunii învățătoresc-cantoriale din Crocna cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt: 1. Salar în bani gata 357 cor. 64 fil. 2. În naturale 12 htl. grâu și 12 htl. cier-

ruz prețuite în 276 cor. 3. Lemne focali pentru învățător numai 10 stângeni în valoare de 240 cor. 4. 10 jugheri 1400 □ pământ arător și fână de după care dările publice va avea să le solvească învățătorul. 5. Spese de conferință inv. 20 cor. 6. Scripturistică inv. 6 cor. 7. Pentru cantorat 10 cor. 8. Cortel cu grădina 600 □ stângeni grajd, colnă, cocină pentru porci. De incălzitul salei de învățământ să va îngrijii comuna.

Alegândul va avea să indeplinească și să conduce canticile bis. și a instruă pe școlari în canticile rituale deci vor fi preferiți cari pot dovedi că sunt în stare a înfinită și conduce cor bisericesc.

Doritorii de a ocupa acest post să avizează că recursele lor instruite cu toate documentele prescrise în „Regulament”, și adresate comitetului parohial din Croenă să le trimită oficiului protoprezbiterului în Nagyhalmagy. Totodată sunt poftiți să se prezintă în termen regulamentar în sf. biserică din Croenă spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic făcându-se cunoscut poporului.

Hălmagiu la 18 Aprilie (1 Maiu) 1909.

*Cornel Lazar,
protoprezv. insp. școlar.*

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea postului de învățătoare dela școala de fete gr. or. română din Măderat, să deschide concurs, cu termin de alegere de 30 zile dela prima publicare, pe lângă următoarele emolumente: 1. Bani gata 400 cor. 2. Venitul după 1^{1/4} sesiune pământ 260 cor. 3. 12 metri lemne 120 cor. 4. Spese pentru conferință 20 cor. 5. Pentru cortel 80 cor. Suma: 880 cor. Pentru scripturistică, incălzitul și curățitul școalei să îngrijește comuna bisericească. Conform hotărîrii precedente a comitetului parohial salarul conform legii se va întregi numai cu începutul dela 1 Septembrie 1910.

Recursele ajustate regulamentar și adresat comitetului parohial din Măderat, sunt să mai întâia oficiului protoprezbiteral din Siria (Világos) în termenul indicat, având recurențele să se prezintă în vre-o Dumineacă ori sărbătoare în sfânta biserică din loc.

Dat din ședința comitetului parohial din Măderat, înăuntru la 13 Aprilie st. n. 1909.

*Ioan Morariu.
pres. comit. par.*

*Pavel Săiartău
not. com. par.*

În conțegere cu: *Mihail Lucuța, protoprezbiter insp. școlar confesional.*

—□—

3—3

Licitățuire minuendă.

Pe baza încuviințării Venerabilului Consistoriu gr. or. rom. eparhial orădan cu dattul 17/30 Aprilie 1909, Nr. 1060 epitr., se publică licitațuire minuendă pentru edificarea din nou a sf. biserici din comuna Ucuriș (Ökörös, ctul Bihor) prezbiteratul Beliu lui.

Licitățuirea se va efectua la 19/31 Maiu c. adecă a 2-a zi de Rusalii în sala școalei din loc.

Conform preliminarului de spese aprobat deja prețul de exlamatare este 14011 cor. 46 fileri.

Vadiul de 10% are să se depună de licitanți în bani gata, ori în hârtii de valoare acceptabile cu observarea că comuna bisericească își rezervă dreptul de a da edificarea aceluia concurent, în care va avea mai mare încredere.

Reflectanții nu pot pretinde dela comuna bisericească nici un fel de spese ori viatic pentru participarea la licitațione; iar planul edificării și proiectul de spese îl pot privi la oficiul parohial din loc.

Ucuriș la 26 Aprilie (9 Maiu) 1909.

Comitetul parohial.

—□—

1—3

Pe baza încuviințării Venerabilului Consistoriu diecezan din Arad de sub Nr. 4511/1908 să publică licitațuire minuendă pentru repararea sf. biserici din comuna Murány (Murană) protopreb. Timișorii.

Licitățuirea se va ține în 3/16 Maiu a. c. la 2 ore d. a. în școală confesională din loc.

Prețul de exlamatare — conform preliminarului de spese aprobat — este de 1169 cor. 60 fil.

Licitanții au să depună în bani gata sau în hârtii de valoare acceptabile, vadiu de 10% din prețul de exlamatare.

Comuna bisericească își rezervă dreptul de a da lucrarea aceluia reflectant, în care va avea mai mare încredere.

Proiectul de spese, precum și condițiunile de licitațuire să pot vedea la oficiul parohial din loc.

Reflectanții nu pot pretinde nici un fel de spese pentru participarea la licitațione.

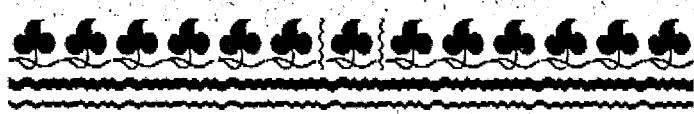
Murány (Murană) la 12/25 Aprilie 1909.

Comitetul parohial.

În consenzul protoprezbiterului: *Dr. Tr. Putici.*

—□—

3—3

Compactor român în Arad

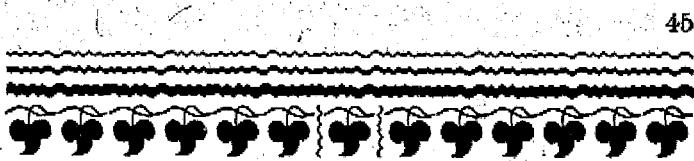
Iustin Ardelean

Strada Weitzner János Nr. 13.

Execuță grabnic și prompt
tot soiul de lucrări, atingătoare de a-
ceasta branșă.

Legătură fină și durabilă.

Prețuri moderate.

Librăria Diecezană

Arad, Strada Deák-Ferencz Nr. 33—34.

Mare depozit în ornate, recvizite bisericești și anume:

ORNATE (odăjdi) în cele mai variate execuții după ritul bisericei ortodoxe române,
♦ dela 50—1000 Coroane. ♦

POTIRE de aur, argint, bronz aurit, sau argintat dela
♦ 30 până la 200 Coroane. ♦

CRUCI pentru altare, pentru funcțiuni, din tot soiul de metal și lemn dela 4—100 Cor.

CĂDELNIȚE de bronz și argint dela 15—100 Coroane

CANDELE de argint dela
♦ 15 până la 100 Coroane. ♦

DISC cu stea de bronz și aur, dela 8 până la 50 Cor.

LITIER de tinchea și argint dela 15 până la 100 Cor.

CUTIE pentru mir și pentru cuminătura celor bolnavi, din argint, 30 Coroane.

ICOANE pictate pe pânză în diferite colori și mărimi, dela 8 până la 100 Coroane.

PRAZNICARE pe lemn ori tinchea dela 8—50 Cor.

EVANGHELIA cu litere latine și cirile legate mai simplu dela 20—40 Cor., în legătură mai fină 50—150 Cor.

APOSTOL, Octoichul cel mare, Ceaslov, Cazania, Mineile pe 12 luni, Molitvelnic cu litere latine sau cirile și cu toate celelalte necesare bisericilor noastre. La dorință servim la moment cu informații ♦ și deslușiri mai detaliate. ♦

Cu stimă:

LIBRĂRIA DIECEZANĂ